

ENKÖPINGS KOMMUN
Stadsarkitektkontoret

Direktivsnr 0171-

Tillhör byggnadsnämnden i Enköping
beslut den 25/1 1984 § 21
1983-04-05

betygas i tjänsten:

[Signature]

Förslag till ändring av stads-
planen för kvarteret Skrassel-
hanken m fl inom stadsdelen
Fanna i Enköping.

Tillhör kommunfullmäktiges i Enköping
beslut den 22/3 1984 § 37
betygas i tjänsten:

[Signature]
Skr.

ENKÖPINGS KOMMUN
Planeringskontoret
1984. 05. 11
11.082-1125-84

BESKRIVNING

HANDLINGAR

Karta över Enköping i skala 1:10000 varå planområdet mar-
kerats
Grundkarta i skala 1:1000 över området
Stadsplanekarta i skala 1:1000
Illustrationskartor (Arosgruppen och HSB)
Bestämmelser
Beskrivning
Va-utredning
Äganderättskarta jämte tillhörande ägareförteckning
Redogörelse för det samråd med myndigheter och andra som
ägt rum vid utarbetande av förslaget
Program till idétävling för utformning av bl a kvarteren
Skrasselhanken och Städet i nedre Fanna
PM/ Exploateringskontorets utlåtande beträffande idétäv-
lingen för kvarteren Skrasselhanken och Städet i nedre
Fanna, Enköping
Trafikbulerutredning. Se Miljö- och hälsovårdsnämndens
yttrande 1981-12-22
Vegetationskartering
Ekonomisk utredning

PLANDATA

Lägesbestämning:

Planområdet är beläget i sydvästra Fanna cirka 1,5 km från
Enköpings stadscentrum.

Planområdets totala areal utgör cirka 7,0 hektar. Kvarteret
Skrasselhanken är cirka 3,5 hektar.

PLANERINGS-
FÖRUTSÄTTNINGAR

Befintliga planer:

Området ingår som bebyggelseområde för bostäder, centrumbe-
byggelse o dyl i generalplanen för Enköping.

För större delen av kvarteret Skrasselhanken gäller stads-
plan fastställd den 4 november 1927. Återstoden av planom-
rådet ingår i stadsplan fastställd den 16 november 1973.

Kommunala
ställningstaganden:

Bostadsförsörjnings-
program

Kvarteret Skrasselhanken skall enligt det kommunala bostadsförsörjningsprogrammet utbyggas med 120 lägenheter i flerbostadshus under åren 1985-86.

Program för plan-
området

Kommunfullmäktige har i samband med behandlingen av bostadsförsörjningsprogrammet för åren 1979-1983 bl a uppdragit till projektgruppen för bebyggelseplanering att förbereda programhandlingar för planering av kvarteret Skrasselhanken.

Projektet förutsätter fastställd stadsplan. Kommunfullmäktige har uttalat att arbetet med upprättandet av stadsplan för området bör påbörjas omgående.

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 1981-06-25, behandlades exploateringen inom kvarteret Skrasselhanken. Exploateringskontoret hade med beaktande av projektgruppens PM och fortsatta överväganden upprättat "Program för idétävling för utformning av bostadskvarteret Skrasselhanken i Enköping".

Enligt exploateringskontorets utarbetade program för idétävling om kvarterets utformning äges all mark inom kvarteret, förutom 4 fastigheter, av kommunen. Av förslaget till idétävling anges att de 4 privatägda fastigheterna skall införlivas i stadsplanen. De vid Parkgatan för bostadsändamål och den vid J P Johanssons gata för handels- och hantverksändamål.

Den primära bruttoytan för bostäderna fick enligt tävlingsprogrammet icke överstiga 13 000 m².

Vidare anges att området bör trafikmatas via Fannagatan med in- och utfart vid Litslenavägen.

Vid sammanträde 1981-06-25 beslöt kommunfullmäktige att antaga föreslaget program till idétävling med tillägg om utvidgning av området att omfatta även del av närliggande kvarteret Städet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslöt vid sammanträde 1981-08-11 att inbjuda Arosgruppens Arkitekter AB i Uppsala, K-konsult, Uppsala, Matell & Co, Uppsala, Mälargruppens arkitektkontor i Enköping samt Noark arkitektkontor, Uppsala att delta i idétävlingen.

Vid sammanträde 1981-09-29 beslutar kommunstyrelsens arbetsutskott att medge HSB Uppsala att utom anordnad tävling lämna förslag till stadsplan.

Tävlingsdeltagarna presenterade sina förslag 1981-11-09. Därefter har förslagen varit utställda två veckor på stadsbiblioteket. Information om utställningen delgavs via annons i lokalpressen. Tävlingsförslagen har översänts till berörda nämnder och förvaltningar för yttrande. Se bifogat utlåtande.

Kommunfullmäktige beslutade 1982-03-25, § 42 att utse det av

Arosgruppen Arkitekter AB upprättade exploateringsförslaget till vinnare i idétävlingen avseende kvarteret Skrasselhanken och Städet i Fanna.

Exploateringskontoret meddelar i skrivelse, att HSB enligt vad som framkom vid sammanträde 1982-05-04 med kommunstyrelsens arbetsutskott, gärna vill bli utsedd som exploatör för området och att man i stort accepterar det vinnande förslaget i idétävlingen. HSB förordade att en flexibel plan upprättas i enlighet med stadsarkitektkontorets planskiss 1982-03-15.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar vid sammanträde 1982-06-15, att tilldela HSB kvarteret för byggelse, att uppdraga till byggnadsnämnden att i samråd med HSB utarbeta en flexibel plan för kvarteret och att vinnande idéförslag i huvudsak skall ligga till grund för planarbetet.

Byggnadsnämnden beslöt vid sammanträde 1982-06-23 vilande-förklara ärendet för att kommunen i samråd med HSB skall upprätta ett förslag till flexibel plan för området.

Befintliga förhållanden
markens användbarhet:

Terrängförhållanden,
vegetation

Kvarteret Skrasselhanken, den västra delen av planområdet, ligger i en fin sydvästsluttning med utsikt mot staden. Kvarteret består av väl tilltagna villatomter, en f d skolgård och av allmänna grönytor.

De stora tomterna och friytorna har möjliggjort en riklig och varierad vegetation bestående av höga tallar, stora lövträd, fruktträdgårdar och buskvegetation.

Kvarteren Städet och Brandvaktaren har uppväxta trädgårdar.

Inventering

Inom kvarteret Skrasselhanken har gatukontorets parkavdelning utfört en inventering av all vegetation inom området. Man har delat in träden i olika klasser. Klass A mycket värdefulla träd, klass B värdefulla träd och klass C mindre värdefulla träd. Se särskild bilaga inventering av Skrasselhanken.

Geotekniska för-
hållanden

De geotekniska förhållandena inom området utgör inget hinder för planerad bebyggelse.

Fornlämningar

Några fornlämningar finns ej inom området.

Bebyggelse

I kvarteret Skrasselhanken finns en del äldre bebyggelse. Bl a två fastigheter där hantverk eller småindustri bedrivs (römmokeri och bageri) samt gamla Fannaskolan. Vidare finns ett par villafastigheter utefter Parkgatan som avses sparas.

Inom kvarteret Städet finns idag några äldre hus innehållande träningslokal (gymmet) m m.

Vidare finns en dagligvarubutik och en kyrkbyggnad. En postlokal har uppförts i anslutning till butiken. En kioskbyggnad är placerad i området mellan gamla och nya gatan.

För övrigt finns inom kvarteret Städet två flerbostadshus om tillsammans 30 lägenheter, uppförda 1950 samt villabebyggelse från huvudsakligen 1930-40 talen.

Inom kvarteret Brandvaktaren finns villabebyggelse från 1930-40 talen.

Vägar och trafik

Gator i anslutning till området har genomgående god standard och endast mindre gatuförändringar behöver göras.

Den del av J P Johanssons gata som berörs av stadsplane-förslaget anlades i helt ny sträckning åren 1980-81.

Fannagatan på sträckan Litslenavägen - Hejaregatan avses kvarligga som lokalgata i sin nuvarande utformning. Gatudelen behöver få delar av gångbanorna belagda. Litslena- och Parkgatorna behöver ej ombyggas eller förbättras.

Ledningssystem

Ledningsnätet för vatten, spill- och dagvatten är utbyggda i anslutning till planområdet. Ledningarna har tillräcklig kapacitet och god standard.

Fannagatan på delen Stockholmsvägen - Litslenavägen föreslås genom stadsplaneändringen att helt bli förlagd på kvartersmark. I gatudelen är förlagd en vattenledning av gråjärn med dim. $\varnothing$ 100 mm samt spill- och dagvattenledningar av betong med dim. $\varnothing$ 225 mm. Spill- och dagvattenledningarna är i dåligt skick och måste utbytas av exploatören när kvarteret bebyggs.

Förbindelsepunkten för samtliga va-ledningar är belägen i korsningen Litslenavägen - Fannagatan.

I södra sidan av Fannagatan inom hela planområdet finns en telekabel (landskabel) nergrävd. Denna kabel måste kvarligga då en flyttning skulle bli mycket dyrbar.

Markägoförhållanden

Inom kvarteret Skrasselhanken - där ny bebyggelse i första hand kommer att uppföras - äges all mark av kommunen utom fyra fastigheter.

PLANFÖRSLAG

Planen för kvarteret Skrasselhanken har utformats som ett flexibelt kvarter. Förslag till bebyggelse har illustrerats på plankartan.

Områdets (kv Skrasselhanken) grundläggande förutsättningar som närhet till centrum, sluttning mot sydväst och inte minst tillgång till en uppvuxen vegetation har starkt styrt planförslagets innehåll. Bebyggelsen har förlagts i parkmiljö med hus och gårdar inplacerade i befintlig vegetation för att inte områdets karaktär väsentligen skall ändras. Husen förbinds av parkvägar som slingrar fram mellan träden. Befintliga byggnader som sparas utgör värdefulla miljöer och ger en förankring bakåt i tiden.

Varje bostadsenhet består av hus i två till fyra våningar med tillhörande gård och närlekplatser. Detta ger en koncentrerad enhet som lätt kan passas in i den sluttande terrängen utan att förstöra den omgivande vegetationen eller markskikten. Gångvägar fram till varje gård kan läggas i plan med omgivande mark.

Det vinnande förslaget i idétävlingen anser att de byggnader som sparas utgör värdefulla miljöer och ger en förankring bakåt i tiden.

Befintliga centrumanläggningar inom kvarteret Städet har kompletterats med en postlokal i anslutning till affärslokalen (konsum).

Inom angränsande tomt i hörnet Fannagatan - Litslenavägen medges en byggnadsrätt i form av i första hand handel men i vissa fall även bostäder.

Den befintliga kyrklokalen kan byggas ut mot nordväst med kompletterande lokaler.

Parkeringsytor för tillkommande verksamheter inom kvarteret Städet reserveras mellan Fannagatan och J P Johanssons gata. Den befintliga kioskbyggnaden har redovisats och utlagts som en zon för handelsändamål.

Bebyggelseområden:

Bostäder

Kv Skrasselhanken

Förslaget innehåller sex friliggande hus i vinkel. Området redovisar 120 lägenheter fördelat på 40 % 2 RoK och mindre, 40 % 2 1/2 - 3 RoK och 20 % 4 RoK och större. Primära bruttoarean för bostäderna uppgår till 12 000 m².

Bostäderna är uppdelade i mindre bostadsgrupper om 20 hushåll med direktkontakt till sin egen gård där de boende kan lära känna varandra och med säkerhet finna gemenskap.

Husen vid varje gård utgörs av ett punkthus på 4 våningar kopplat till ett 2-våningshus med marklägenheter. Olika lägenhetsstorlekar blandas inom varje gård. Gården orienteras mot sydväst och innehåller allt för en väl fungerande närmiljö;

- Närlekplats med sandlådor, gungor och bänkar
- Odlingslotter
- Frukträd och bärbuskar
- Cykelparkering, förråd

I källaren till varje punkthus finns en gårdstvättstuga, gårdshobbylokal och lägenhetsförråd. Kök, vardagsrum och balkonger orienteras mot gården. Gårdarnas orientering mot sydväst innebär att möjligheterna till passiv solenergi tillvaratages.

Fyra fastigheter avses kvarligga inom området och legaliseras i planförslaget.

En komplettering med åtminstone en byggnad om cirka 20 lägenheter kan ske om ytterligare mark i en framtid kan lösas in. Här avses då de fastigheter som är belägna utefter Parkgatan, som ev. kan förvärvas.

Kvarteret Skrasselhanken skulle då totalt inrymma cirka 140 - 150 lägenheter.

Det är viktigt att bostadsområdets "entrésida" får ett klart och välordnat utseende mot J P Johanssons gata. Detta kan ske genom en omsorgsfull utformning av garagebyggnaderna kombinerat med en terrassering och plantering av slänten ner mot gatan.

Kv Städet

Inom kvarteret Städet finns totalt 47 lägenheter uppförda. 30 av dessa är belägna i flerbostadshus och återstoden i en/tvåbostadshus.

Kv Brandvaktaren

Inom kvarteret finns ett 20-tal lägenheter uppförda företrädesvis i en- och tvåbostadshus.

För kvarteren Städet och Brandvaktaren är planförslaget anpassat till rådande förhållanden.

Arbetsplatser

Delen av kvarteret Skrasselhanken mellan Fannagatan och J P Johanssons gata har bl a utlagts för småindustri- och hantverksändamål. Vidare finns och tillkommer viss verksamhet inom kv Städet centrumbebyggelse.

Skolor

Planområdets behov av skolor kommer att tillgodoses i Korsängsskolan och/eller Bergvretensskolan.

Förskolor, fritidshem Social verksamhet Fritidslokaler

Den gamla Fannaskolans tegelbyggnad kan med fördel bevaras som bostadskomplement och användas som kombinerad förskola och fritidshem eller någon annan form av skolverksamhet.

Man kan vidare tänka sig ha samlingslokaler där för hela områdets rådslag, fester och kursverksamhet samt hobbylek, verkstad och vävstuga.

Kvarterslokal

Kvartershuset blir då Skrasselhankens medelpunkt. Gamla tegelskolan har givits en fortsatt viktig funktion och behåller "historiens" grepp om området. Likt ett "landmärke" kommer man att känna igen en gammal Fannaprofil i det nya området.

Handel

Inom kvarteret Städet har utlagts zoner för bl a handelsverksamhet.

Skyddsrum

För Enköpings skyddsrumsort gäller skyddsrumspan fastställd av länsstyrelsen 1983-01-25. Planområdet är beläget inom skyddsrumsområde nummer 15. Nybyggnadsbehovet inom detta området är cirka 230 platser. Underskottet täckes lämpligen i samband med exploateringen av kvarteret Skrasselhanken genom att bygga skyddsrummen i källaren på några av husen.

Friytor

Lek- och fritids- verksamheter

Centralt i området anordnas en kvarterslekplats.

Gårdarna i direkt anslutning till de sex husen i vinkel är trivsamma och mycket barnvänliga och här förlägges närlekplatser.

Natur

Kvarteret Skrasselhankens vegetation och landskapsförutsättningar har analyserats och bildar grund för illustrationsplanens struktur och områdets gestaltning.

Detta innebär bl a att i största möjliga omfattning bevara och utveckla kvarterets trädgårdskaraktär. Den centralt belägna tallskogen intill gamla Fannaskolan har bibehållits helt.

I exploateringsavtalet som kommer att upprättas mellan kommunen och byggherren får närmare regleras vilken vegetation som anses värdefull och som skall sparas.

Vägar och trafik

Gatunät

J P Johanssons gatas sträckning genom planområdet planerades när generalplanen utarbetades för Enköping i slutet på 1960-talet. En trafikkonsult hade anlåtats härför.

I gällande stadsplan för området fastställd av Kungl. Maj:t 1973-11-16 har detta förslag följts. Gatan dimensionerades efter den stora utbyggnaden som förväntades i Bergvreten, Husberg och Gånsta-området och gatan klassades som en sekundärled enligt SCAFT.

Genom centrala Fanna hade leden i stadsplanen givits en total bredd av 22 meter, vilket medgav fyra körfält. Det s k Fannakorset avsågs enligt denna plan utformat som ett fyr-vägs kors.

När gatan utbyggdes i sitt nuvarande skick år 1981 följde man ej gällande stadsplan.

Generalplanens intentioner om utbyggnaden för de sydöstra stadsdelarna i Enköping hade reviderats och redovisade nu endast en tredjedel av den i generalplanen förväntade utbyggnaden.

Med anledning av de ändrade förutsättningarna projekterade gatukontoret en ny typ av led med totalt 14,5 meters sektion, innehållande två körfält samt GCM-led på norra sidan och en gångbana på den södra sidan.

Linjeföringen på den nya gatan har dock följts och gatans norra sida är helt i överensstämmelse med gällande stadsplan.

Den nya gatan får enligt TRÅD-bestämmelserna betecknas som en uppsamlingsgata.

J P Johanssons gata genom planområdet har varit utbyggd sedan ett par år tillbaka och fungerat väl. Ett undantag utgör korsningen J P Johanssons gata - Litslenavägen. Gatukontoret kommer under 1983 att bygga om den korsningen för att bereda vänstersvägande trafik från centrum. Åtgärden kommer redan nu att få stor betydelse för framkom-

ligheten och trafiksäkerheten i gatukorset. Speciellt gäller detta när kvarteret Skrasselhanken utbygges.

När J P Johanssons gata utbyggdes gjordes även andra åtgärder i strid med gällande stadsplan. Skiljevägen är t ex utbyggd enligt nu redovisat planförslag. Hejaregatan som i gällande plan korsar J P Johanssons gata har i verkligheten avslutats med en vändplan söder om J P Johanssons gata. Ett motsatt förhållande gäller vid Ingenjörsgatan, som i gällande plan avslutas med en vändplan vid J P Johanssons gata men som i verkligheten är ansluten till denna gata.

Vid utbyggnaden av J P Johanssons gata har även de fastställda gatuhöjderna frångåtts i tämligen stor omfattning.

Den del av J P Johanssons gata som ej tas i anspråk enligt gällande stadsplan på grund av mindre sektion, utlägges nu i förslaget som grönområde, som kommer att planteras.

På norra sidan av gatan bör trädplantering ske. Det vill säga även på delen utefter kvarteret Skrasselhanken.

Från trafiksäkerhetssynpunkt bör Parkgatan stängas av för utfart mot Stockholmsvägen. Gatan avslutas med en vändplan såsom illustrerats på planförslaget.

Gångtrafik

Cykel- och mopedtrafik

Kvarteret Skrasselhanken är enligt förslaget ett helt trafikseparerat bostadsområde med rikt förgrenat gångtrafiksystem som ger trygga och vänliga bostadsmiljöer för såväl barn som vuxna. Gångvägarna har orienterats mot tänkbara målpunkter, stadens centrum, lokalt centrum (handikappramp) och arbetsplatser vid Bahco.

Den i gällande stadsplan redovisade gångtunneln vid Litslenavägen utgår. Här utbygges i stället gatukorset med övergångsställe i samband med refuge.

Från Lantmannagatans vändplan utbygges en gångväg (övergångsställe vid J P Johanssons gata) till områdets lokala centrum.

Den externa GCM-trafiken löper på J P Johanssons gatas norra sida och är planskilt utbyggd vid Fannakorset in mot stadens centrum.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken framgår på J P Johanssons gata och Litslenavägen. Busshållplatser finns utbyggda mitt för områdets lokala centrum.

Parkering och angöring

Parkeringsplatser för kvarteret Skrasselhanken finns utlagda dels mellan gamla Fannagatan och J P Johanssons gata och dels på två ställen utefter Parkgatan.

Dessa ytor är tillräckliga för det parkeringsbehov som kommer att uppstå inom detta kvarter.

P-platserna har fördelats så att korta gångavstånd (25 - 50 meter) erhålles mellan parkering och bostad vilket minskar risken för "vild parkering" inom bostadsområdet.

Angöring till huvuddelen av området skall ske via Fannagatan som skall ingå i kvarteret. Detta gäller även för fastigheten Fanna 11:6.

För områdets lokala centrum (kv Städet) gäller att trafiken till och från området får framgå på gamla Fannagatan som avses kvarligga som lokalgata. Rensan mellan Fannagatan och J P Johanssons gata har redovisats som parkeringsområde som tillskott av p-platser för det lokala centrumet och kyrkan.

Immissioner och klimat

Trafikbuller

Hälsovårdsbyrån har i samråd med stadsarkitektkontoret teoretiskt beräknat trafikbuller med hjälp av Naturvårdsverkets, Planverkets, Socialstyrelsens och Vägverkets gemensamt utgivna "Beräkningsmodell för vägtrafikbuller".

För området har ljudnivåer framtagits för bostäder på översta våningen dels utmed Stockholmsvägen och dels utmed J P Johanssons gata. Även för uteplatser belägna nära de två trafiklederna har ljudnivåer beräknats.

Som utgångspunkt för ljudnivåberäkningarna har följande bedömts gälla:

Fordonsmängd: 7500 fordon per dygn
Andel tunga fordon: 10 %
Hastighet: 50 km/h

Trafikbullerutredningen har i sitt betänkande föreslagit immissionsgränsvärden i ekvivalent ljudnivå för dygn. Enligt detta förslag bör man vid förnyelse av bebyggelse sträva efter de medicinskt försvarbara ljudnivåerna i trafikutredningens grundtabell. Denna anger följande värden:

Högst 30 dB(A)	inne
" 55 dB(A)	utanför fönstret
" 55 dB(A)	för uteplats

Inomhus

Vad gäller inomhusnivåerna för bostäder utmed Stockholmsvägen erhålles i planförslaget ljudnivån 30 dB(A). Utmed J P Johanssons gata understiger ljudnivån 30 dB(A).

Utanför fönster (balkongvärden)

För att försäkra sig om ett gott ljudklimat även på uteplatser föreslås att en bullerskärm placeras mot Stockholmsvägen. Denna reducerar ljudstörningarna för de högst belägna lägenheterna. Skärmen tjänar även ett annat syfte nämligen att förhindra att bilarnas strålkastare lyser in i lägenheterna.

Utomhusnivåerna utmed både Stockholmsvägen och J P Johanssons gata ligger över 55 dB(A) men kan accepteras.

Uteplats/lekplats

Även de beräknade ljudnivåerna för uteplatser utmed J P Jo-

hanssons gata är något för höga. Värdena kan emellertid accepteras.

Beträffande ljudet från Stockholmsvägen avskämmas detta genom att lekplatsen förlagts i vinkeln med huset och ljudnivån 55 dB(A) överskrids ej.

TRÅD-normen

Vid tillämpning av miljöskydd på planförslaget enligt TRÅD, finner man att värden för buller inom- och utomhus (ekvivalent ljudnivå för dygn) tangerar gränsen för grön och gul standardnivå inomhus medan utomhusvärdena hamnar på gul standard. Gränsen mellan grön och gul standard för inomhusnivåer går vid 30 dB(A) medan gränsen för utomhusnivån går vid 55 dB(A).

Solbelysning

Gårdarna är orienterade mot sydväst med entréer till husen från gården. Genom orienteringsförhållandet ges möjlighet till användning av passiv solenergi.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Va-ledningar finns framdragna till planområdet och är dimensionerade för föreslagen utbyggnad. Förbindelsepunkten för samtliga va-ledningar är belägen i korsningen Litsle-
navägen-Fannagatan.

Värme

Den nya bebyggelsen inom kvarteret Skrasselhanken avses anslutas till fjärrvärmenätet.

Avfall

Angöring för sopbilar inom kvarteret Skrasselhanken kan ske inom 25-30 meter från respektive soprum.

PLANGENOMFÖRANDE

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslöt vid sammanträde 1982-06-15, att tilldela HSB kvarteret Skrasselhanken för bebyggelse.

Exploateringsavtal

Exploateringsavtal kommer att upprättas mellan HSB och Enköpings kommun, som reglerar genomförandet av utbyggnaden inom kvarteret Skrasselhanken.

Kostnader

En ekonomisk utredning för planens genomförande har upprättats av exploateringskontoret.

Tidplan

Utbyggnaden av kvarteret Skrasselhanken kommer enligt bostadsförsörjningsprogram 1983-87, antaget av kommunfullmäktige 1983-02-24, att påbörjas 1985.

SAMRÅD

Tävlingsdeltagarna i arkitekttävlingen för kv Skrasselhanken presenterade sina förslag inför kommunala representanter 1981-11-09. Förslagen har därefter varit utställda två veckor på stadsbiblioteket. Information om utställningen delgavs via annons i lokalpressen.

Tävlingsförslagen har översänts till berörda nämnder och förvaltningar för yttrande. Även Länsstyrelsens planenhet, televerket och hyresgästföreningen har beretts tillfälle att yttra sig över förslaget.

En sammanställning av inkomna yttranden bifogas planhandlingarna.

Flertalet remissinstanser har uttalat sig för Arosgruppens förslag. Bl a byggnadsnämnden som framhåller Arosgruppens förslag som ett av de två bästa. Sociala centralnämnden framhåller att det av Arosgruppen Arkitekter AB avlämnade förslaget synes bäst motsvara socialtjänstlagens intentioner. Trafiknämnden anser att Arosgruppens förslag är att föredra ur trafiksäkerhetssynpunkt med hänsyn till utformningen av parkeringsplatserna som orienteringen av gångvägarna i bostadsområdet. Hyresgästföreningen anser att det av Arosgruppen presenterade förslaget är väl genomtänkt och ur boendesynpunkt det bästa.

Projektgruppen för bebyggelseplanering förordar det av Arosgruppen Arkitekter AB upprättade förslaget med motivering att förslaget för kv Skrasselhanken;

- På ett varsamt sätt genom husplacering och trevlig hussammansättning bibehållit park- och trädgårdskaraktären i kv Skrasselhanken.
- Husens inre funktion och utformning av gårdarna för varje hus är genomarbetat och bra.
- Intressant utformning har skapats av området mellan Fannagatan och J P Johanssons gata genom terrasering, garagens placering och oregelbundenheten.
- Fannaskolans bevarande är tilltalande då den kan ges en meningsfull funktion som bostadskomplement m m.

HSB har förordat att en flexibel plan upprättas för kvarteret Skrasselhanken och att man i stort accepterar den illustration till bebyggelse som Arosgruppen redovisat i sitt vinnande förslag för området.

Samråd med HSB har varit och bl a har tidplan för framtående av stadsplan för området diskuterats.

Innan tävlingsprogrammet upprättades och tävlingen avgjordes hade exploateringskontoret samråd med berörda fastighetsägare i kvarteret Skrasselhanken.

Enligt ovan har således HSB tilldelats marken inom kvarteret Skrasselhanken för bebyggelse. HSB har presenterat ett eget illustrationsförslag till gestaltning av området.

Planberedningen i Enköpings kommun har vid sammanträde 1983-04-29, beslutat att både Arosgruppens förslag - som vann idétävlingen - och HSB:s förslag skall ställas ut som alternativa illustrationsförslag till den författningssliga flexibla stadsplanen.

HSB:s förslag

BESKRIVNING

BOSTÄDER

Husgruppering och hustyper

Bebyggelsen utgöres av sammansatta byggnadskroppar med liten planutbredning. Detta ger förutsättningar för en var-

sam anpassning till befintlig vegetation och topografi samt en skalmässig anknytning till omgivande bebyggelse. Byggnaderna består dels av punkthus i fyra våningar, dels av tvåvåningshus med utvändiga trappor. Den senare hustypen har förlagts i kvarterets ytterkanter mot omgivande gator medan den förra har grupperats i kvarterets inre del. Samtliga bostadsentréer nås från kvarterets insida på gångvägar som anpassats mjukt till terräng och vegetation. Balkonger och uteplatser har förlagts i syd och sydvästlägen.

En centralt placerad nordsydlig gångväg ger bebyggelsen god kontakt med en norr om Parkgatan liggande befintlig bollplan som till viss del kan tjäna som kvarterslekplats. Inom kvarteret redovisas endast små närlekplatser som försiktigt inpässats mellan hus och träd.

I planen redovisas ett förslag till framtida sanering av området utmed Parkgatan i form av radhus med gemensamma parkeringsplatser mot Stockholmsvägen och Litslenavägen.

Lägenhetsfördelning och våningsytor

Förslaget redovisar 120 lägenheter förvaltade av HSB, var- till kan komma 20 radhus utmed Parkgatan. Följande lägenhetsfördelning föreslås:

Lägenhetstyp	HSB	%	Parkgatan	Tot	%
2 rok o mindre	56	47		56	40
3 rok	36	30		36	26
4 rok o större	28	23	20	48	34
Summa	120		20	140	

Den totalt redovisade bostadsvåningsytan uppgår för HSB till ca 11.100 m², för Parkgatan till ca 2.400 m².

Småindustri/hantverk

På ömse sidor om fastigheten Fanna 11:6, mellan Fannagatan och J P Johanssons gata har ytterligare 2 tomter för småindustri/hantverk redovisats på illustrationsplanen. Angöring till denna skall ske via Fannagatan.

BOSTADSKOMPLEMENT

Förråd

Samtliga punkthus samt vissa av tvåvåningsbyggnaderna förses med källare, som inrymmer ev skyddsrum och lägenhetsförråd. Källarvåningen i tvåvåningshusen är åtkomlig genom en utvändig trappa medan punkthusens källare nås via trapphuset.

Tvätt

I bottenvåningen i varje punkthus finns en tvättstuga. Denna betjänar dels punkthuset, dels 1-2 av de övriga byggnaderna. Varje tvättutrymme nyttjas således av ca 25 lägenheter. För radhusen föreslås tvättutrymme i varje bostad.

Sophantering

Punkthuset förses med sopnedkast och soprum i entréplanet. Dessa används också av de boende i 2-våningshusen. Sophämtning bör i första hand ske genom fastighetsförvaltningens försorg för att undvika trafik inom området med tunga fordon. Radhusen kan förses med egna sopskåp.

Parkering

Parkeringsbehovet har beräknats efter normen 1,1 plats per lgh för HSB samt 2 platser per radhus. I förslaget redovisas totalt 130 bilplatser för HSB varav huvuddelen förlagts i p-däck i området mellan Fannagatan och J P Johanssons gata. Parkeringslösningen ger korta gångavstånd på 50-80 m. Angöring kan dessutom ske utefter omgivande gator. Radhusen har 2 p-platser i husradens ytterkanter, där den östra även nyttjas av HSB.

Fastighetsservice
och gemensamhets-
lokaler

Centralt i området vid korsningen mellan huvudgångstråken föreslås den södra, äldsta, delen av Fannaskolan bevaras som kvartersgård och fastighetslokaler.

STADSDELSCENTRUM

Bebyggelse

Vid utformningen av stadsdelscentrum har förutsatts att befintlig livsmedelshall bevaras. Intill denna har en postlokal nyligen uppförts. Byggnaderna på Fanna 21:3 ersättes med en ny byggnad inrymmande centrumlokaler/servicebutiker. I vissa fall kan även bostäder inrymmas.

Parkering

Den befintliga parkeringsplatsen tjänar som primär parkering för såväl livsmedelshallen och posten. Mellan Fannagatan och J P Johanssons gata föreslås en utbyggnad av ytterligare parkeringsplatser. Dessa betjänar såväl kyrkan som de kommersiella lokalerna. Totalt har inom området redovisats 55 p-platser.

Sammandrag

Både Arosgruppens och HSB:s förslag för kvarteret Skrasselhanken ger förutsättningar för en varsam anpassning till befintlig vegetation och topografi samt har en skalmässig anknytning till omgivande bebyggelse.

Om våningsytan (13.000 m²) som åsatts den flexibla planen till fullo utnyttjas och de fastigheter som är belägna utefter Parkgatan - i framtiden - inlöses och bebygges med nya bostadshus kan kvarteret Skrasselhanken komma att inrymma totalt 140-150 lägenheter.

Grundförutsättningen för Skrasselhankens planering har varit, att även efter bebyggelsen bevara trädgårdskaraktären med den rikliga och varierande växtligheten.

Detta kan åstadkommas med det exploateringsstal som kommunen beslutat om skall gälla för kvarteret.

Den idétävling som kommunen lät genomföra som underlag för framtagande av stadsplan för kvarteren Skrasselhanken och Städet har varit givande. Tävlingsförslagen redovisar många fina uppslag som kommit till nytta vid utarbetandet av detta planförslag.

Stadsarkitektkontoret i Enköping

Ake Nordström
Åke Nordström
l:e planingenjör

Tillhör länsstyrelsens
beslut 1984-08-22

Nils Lewin
Nils Lewin

Tillhör regeringens beslut

den 27 juni 1985

Ang. undantag se regeringens beslut

Bostadsdepartementet

Lars Bergendal
Lars Bergendal